

4) Hluk

1) Popis problému

Hluk je ve škole významným stresovým faktorem, negativně ovlivňujícím pohodu a pracovní výkon žáků i učitelů. Akustická pohoda je přitom důležitou součástí celkové pohody prostředí ve škole a ve třídách. Zdravé zvukové prostředí ve škole má stimulační účinky na výkon žáků a učitelů a podílí se na pocitu bezpečného sociálního klimatu.

Trápí nás především:

- a) Dopravní hluk přicházející zvenku. Např. při měření v pražské škole v centru města byla naměřena ekvivalentní hladina hluku až 70 dB, norma pro školní učebny je přitom 45 dB. [1][2]
- b) Přenos hluku mezi místnostmi a z chodeb.
- c) Špatná akustika učeben a aul; dozvuky a tříštění zvuku zvyšují hladinu hluku a zhoršují srozumitelnost. Na polských základních školách srovnatelných s našimi přesahoval hluk naměřený při hodinách 85 dB, což je hladina, od které je podle pracovních norem povinnost používat chrániče sluchu. [2]

2) Nežádoucí důsledky problému

- a) Zdravotní: poškození sluchu, kardiovaskulární onemocnění, neurózy, oslabení imunitního systému, poškození hlasivek žáků i učitelů v důsledku nutnosti zvyšovat hlas nad úroveň okolního hluku.
- b) Studijní: ztížené osvojování cizích jazyků, zhoršení kognitivních funkcí, zhoršení výkonu vyžadujícího soustředění. Studie v Bordeaux sledující efekt hluku na porozumění mluvenému slovu: frekvence chyb 4,3 % při hladině hluku 55 dB, 15 % při 60 dB. [2]
- c) Sociální: nárůst agresivity a podrážděnosti. [3]

3) Příčiny problému

- a) Špatné akustické vlastnosti jednotlivých místností, nedostatečná zvuková izolace.
- b) Neukázněnost žáků, zbytečné způsobování hluku (pokřikování, bouchání věcmi, šustění, cvakání, mluvení šeptem či polohlasem v době, kdy mají být zticha, atd.)

4) Návrh opatření:

- a) Na základě změřených ekvivalentních hladin hluku v klíčových místech a časech a změřením doby dozvuku v učebnách (nejlépe za pomoci odborníka) navrhnout akustické úpravy učeben (stropní a stěnové obklady, rozčlenění prostoru, textilie), včetně promyšlení způsobu realizace úprav.
- b) Přidat do ŠŘ mezi povinnosti žáků: „Žáci jsou povinni chovat se tiše a bránit vzniku zbytečného hluku.“ (Pokud tak neučiní ani po prvním napomenutí učitelem, následují kázeňská opatření.)
- c) Režimová opatření: Během přestávek a volných hodin se žáci nesmí zdržovat na chodbách. Žáci narušující hlukem výuku budou po prvním napomenutí vykázáni z hodiny a budou plnit zadanou práci pod dozorem ve zvláštní (zvukově izolované) místnosti.
- d) Zavést pro žáky preventivní program tichého chování a vyjadřování.
- e) V každém patře na chodbě umístit měřič hluku, který bude vydávat zvukový signál při překročení hranice.
- f) Vytvořit ve škole tiché odpočinkové zóny pro žáky i učitele, místnosti, kde se nemluví, po vzoru anglických klubů.

Zdroje:

[1] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-272#cast3>

[2] Hluk ve školách. Přel. Markvart, K. Praha: Státní zdravotní ústav, 2002. 25 s. ISBN 80-7071-210-4. Světová zdravotnická organizace - Série č. 38 - informační materiály pro místní samosprávu.

[3] http://www.ecophon.com/globalassets/media/pdf-and-documents/ecophon.com/eco_for-sustainable-design/eco-education-2013-cz-lag.pdf

[4] <http://www.acousticbulletin.com/>

L. Bohatá, J. Cvachová, D. Vejvodová, A. Hora Krausová, I. Hajičová, E. Špačková, F. Dobrovolný